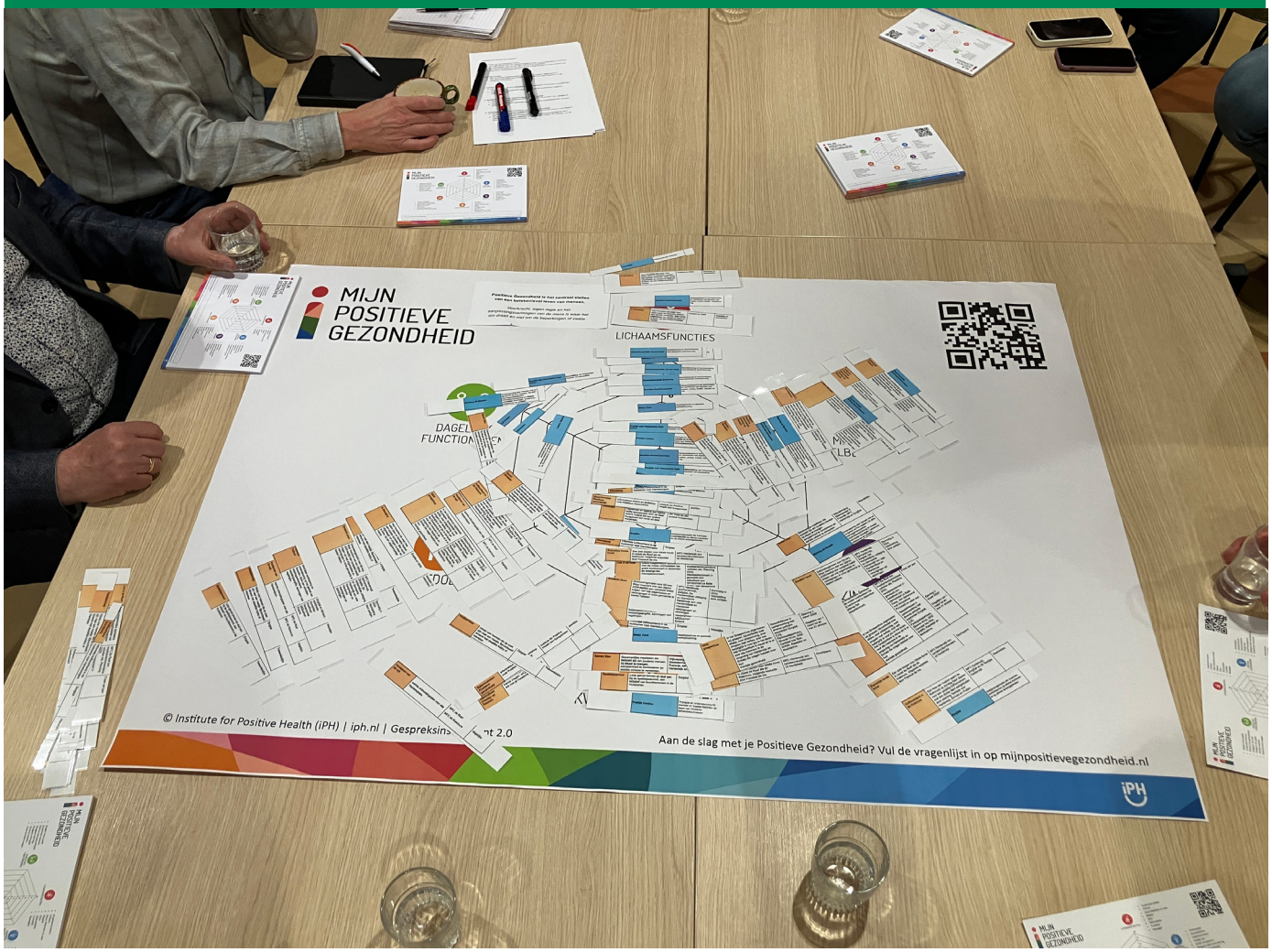
gemeente harderwijk

Toekomstplan Positieve Gezondheid

"Logisch, niet vanzelfsprekend..." *(quote raadsleden 10 april)*

Inhoud

Voorwoord 3

1. Positieve Gezondheid 5

1.1 Het gedachtegoed van Positieve Gezondheid 5

1.2 Nota Sociaal Domein 5

1.3 MFC De Roef als Centrum voor Positieve Gezondheid 6

1.3.1 Samenwerken 6

1.4 Doorontwikkelen Positieve Gezondheid 7

2. De toekomst van Positieve Gezondheid 9

Scenario 1: Ontzorgen 10

Scenario 2: Gemeenschapsvorming 11

Scenario 3: Commercieel 12

3. Monitoring en maatschappelijke waarde 13

3.1 Monitoring 13

3.2 Maatschappelijke waarde 13

4. Prestatieafspraken 14

Foto omslag:
Projectteam MFC De Roef Positieve Gezondheid- mei 2025

Voorwoord

Met trots presenteer ik u het Toekomstplan Positieve Gezondheid. Een plan dat niet alleen richting geeft aan de verdere uitwerking van dit gedachtegoed in Harderwijk, maar ook laat zien wat er al in gang is gezet. Het is inspirerend om te zien hoe Maatschappelijk Functioneel Centrum (MFC) De Roef zich heeft ontwikkeld tot hét centrum voor Positieve Gezondheid in onze gemeente. Een plek waar ontmoeting, ondersteuning en betekenisvol leven hand in hand gaan.

In dit toekomstplan maken we concreet hoe Positieve Gezondheid vorm heeft gekregen in en rond MFC De Roef. U leest over de activiteiten die plaatsvinden, de intensieve samenwerking tussen betrokken partijen en de manier waarop dit alles bijdraagt aan een sterke sociale basis. Ook brengen we in kaart hoe deze beweging aansluit bij de ambities van de Nota Sociaal Domein “Samen doen wat nodig is” 2024–2029. Dit biedt niet alleen inhoud, maar ook structuur: via prestatieafspraken, KPI’s en aansluiting bij de monitor Sociaal Domein kunnen we gericht sturen op ontwikkeling en impact.

MFC De Roef is uitgegroeid tot een prachtig uithangbord voor de beweging die we met elkaar willen maken. Een beweging waarin niet ziekte of beperking centraal staat, maar een betekenisvol leven. Waar we inzetten op veerkracht, eigen regie en aanpassingsvermogen en niet op het beheersen van problemen alleen. Vanuit MFC De Roef laten we zien dat zorg, welzijn en preventie elkaar kunnen versterken. Dat normaliseren en preventieve ondersteuning daadwerkelijk haalbaar zijn zolang we het samen doen, met oog voor wat mensen nodig hebben om zelfstandig én verbonden te kunnen leven.

Collega-wethouder Wilco Mazier, die zich heeft beziggehouden met financiën en vastgoed, en ik zijn bijzonder tevreden met dit gezamenlijke resultaat, op de samenwerking met partners en de gemeenteraad, en op de energie die is vrijgekomen. Tegelijkertijd laat dit Toekomstplan ook zien: we zijn er nog niet. Positieve Gezondheid is geen eindstation, maar een beweging: één die vraagt om blijvende inzet, samenwerking en vernieuwing. We willen blijven bouwen aan een samenleving waarin inwoners de ruimte krijgen om hun leven vorm te geven op een manier die voor hén betekenisvol is. Waar gezondheid breder wordt bekeken dan alleen medische zorg en waar we samen zorgen voor een omgeving die uitnodigt tot meedoen, ontwikkelen en veerkrachtig zijn.

De toekomst van Positieve Gezondheid zie ik als een gezamenlijke opgave. Laten we met elkaar blijven investeren in mensen die hun regie durven pakken, elkaar ondersteunen en bouwen aan een leefomgeving waarin iedereen ertoe doet.

Wethouder Maarten Reckman

Inleiding

Harderwijk is vooruitstrevend door een centrum voor Positieve Gezondheid te starten in MFC De Roef. In dit maatschappelijk functioneel centrum werken inmiddels tien zorg-, paramedisch- en welzijnsorganisaties samen onder één dak. Daarnaast maken veel maatschappelijke (vrijwilligers)organisaties gebruik van de ruimte voor de vele activiteiten die bijdragen aan de maatschappelijke opgaven. De bundeling van functies maakt MFC de Roef bij uitstek een plek waar het gedachtegoed van Positieve Gezondheid tot leven komt.

Positieve Gezondheid is een benadering die niet de ziekte, maar het betekenisvolle leven van mensen centraal stelt. De focus ligt op zingeving, veerkracht, aanpassingsvermogen en niet op beperkingen. Het denken in mogelijkheden en vanuit talenten sluit ook nauw aan bij de doelen van de Nota Sociaal Domein. Dat krijgt concreet vorm via de Uitvoeringsagenda ´Samen doen wat nodig´ is[1]. In de Uitvoeringsagenda wordt het gedachtegoed Positieve Gezondheid verder uitgewerkt.

In dit Toekomstplan Positieve Gezondheid geven we richting aan de verdere uitwerking van dit gedachtegoed in Harderwijk en laten we ook zien wat er al in gang is gezet. We beschrijven:

- Activiteiten die binnen De Roef plaatsvinden vanuit het gedachtegoed Positieve Gezondheid.
- Samenwerking tussen de betrokken partijen met betrekking tot de sociale basis.
- Koppeling van deze beweging aan de doelstellingen uit de Nota Sociaal Domein.
- Drie scenario's voor MFC Harderwijk voor de toekomst.
- Mogelijke prestatieafspraken met het stichtingsbestuur van MFC Harderwijk.
- Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's), in samenhang met de monitor Sociaal Domein.

1 https://www.harderwijk.nl/fileadmin/Site_Harderwijk/documenten/beleidsstukken/Uitvoeringsagenda_SD_2024-2026__concept_.pdf

1. Positieve Gezondheid

In dit hoofdstuk wordt kort beschreven wat de toegevoegde waarde is van Positieve Gezondheid, waarom dit gekozen is als leidend principe en wat dit betekent voor de manier waarop we naar gezondheid en welzijn kijken.

1.1 Het gedachtegoed van Positieve Gezondheid

De kracht van het gedachtegoed van Positieve gezondheid is de bredere visie op gezondheid. Waarbij de zes dimensies: dagelijks functioneren, lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven en (meedoen) sociale verbinding centraal staan en niet ziekte en zorg. Zingeving blijkt een belangrijk component voor het welbevinden van inwoners. Er toe doen, je verbonden voelen, gezien en van waarde voelen en van hieruit in het leven met haar uitdagingen, een goede gezondheid te bereiken en deze duurzaam te behouden.

De onderliggende argumentatie voor Positieve Gezondheid is onder andere dat vanuit de zorgsector zichtbaar gemaakt is dat één op de drie van alle bezoeken bij de huisarts niet medisch maar welzijn- en welbevinden gerelateerd zijn. Het is het gedachtegoed dat mensen aanmoedigt om actief te zijn en te werken aan hun eigen gezondheid en welzijn.

Door verschillende disciplines vanuit het gedachtegoed Positieve Gezondheid samen te brengen in MFC De Roef is de basis gelegd voor professionals om makkelijker vanuit de verschillende disciplines en invalshoeken samen te werken. Met als doel om inwoners te ondersteunen en te wijzen op vrijetijdsbesteding, activiteiten die hen helpen bij het verhogen van hun scores op het spinnenweb van Positieve Gezondheid bij wat voor hen belangrijk is. Deze kruisbestuiving stimuleert en draagt in grote mate bij aan een sterker en gezonder Harderwijk.

1.2 Nota Sociaal Domein

Dit Toekomstplan Positieve Gezondheid sluit direct aan op de doelstellingen van de nota Sociaal Domein “Samen doen wat nodig is” 2024-2029 van de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde. Deze nota zet in op het versterken van de sociale basis, het stimuleren van samenredzaamheid, het bevorderen van normaliseren en preventieve ondersteuning.

De ontwikkeling van MFC De Roef geeft concrete uitvoering aan de realisatie van de doelen van de nota Sociaal Domein. Dat doen we door het stimuleren van een gezonde en veerkrachtige samenleving waarin inwoners kunnen meedoen. We normaliseren, stimuleren eigen regie en we versterken de samenwerking met zorg, welzijn en preventie:

Met de ontwikkeling van MFC De Roef als ontmoetingsplek en een centrum waar zorg en welzijn fysiek samengebracht zijn, draagt het bij aan de opdracht om te normaliseren en het bieden van een laagdrempelige en inclusieve toegang tot ondersteuning.

Door activiteiten en begeleiding op basis van Positieve Gezondheid te bieden, worden inwoners gestimuleerd om regie te nemen over hun eigen welbevinden. Dit past binnen de ambitie van de nota om niet de regels, maar de mensen centraal te stellen en ondersteuning zo veel mogelijk in de sociale basis te organiseren.

Daarnaast wordt de samenwerking tussen zorg, welzijn en preventie versterkt. Door de inzet van welzijnscoaches kunnen inwoners vroegtijdig de juiste ondersteuning krijgen en/of deelnemen aan (laagdrempelige) activiteiten, zonder direct over te gaan op zorg of maatwerkvoorzieningen. Dit draagt bij aan het verminderen van de druk op gespecialiseerde zorg en ondersteunt de beweging van zorg naar gewoon leven (normaliseren), zoals benoemd in de uitvoeringsagenda.

1.3 MFC De Roef als Centrum voor Positieve Gezondheid

Harderwijk heeft bewust gekozen om het gedachtegoed voor Positieve Gezondheid als leidraad te nemen voor de nieuwbouw MFC De Roef. Een centrum voor Positieve Gezondheid, kortom: een plek waar zorg, welzijn en ontmoeting onder één dak samenkomen. Meedoen aan activiteiten, sociale verbinding en gezien worden zijn hier net zo belangrijk als lichamelijke gezondheid.

MFC De Roef huisvest een diverse groep zorg-, paramedisch en welzijnsorganisaties die gezamenlijk bijdragen aan het gedachtegoed Positieve Gezondheid van de inwoners. Deze vaste partners, ook wel 'huisgenoten' (bijlage 1) genoemd, vormen samen de kern van de dagelijkse activiteiten in het gebouw. Daarnaast stelt MFC De Roef op de begane grond betaalbare ruimtes beschikbaar voor maatschappelijke, recreatieve en sociaal-culturele activiteiten, waarmee zij een belangrijke ontmoetingsfunctie vervult voor de wijk en de stad.

MFC De Roef is naast een maatschappelijk functioneel centrum ook de huiskamer van de wijk Stadsweiden en een ontmoetingsplek voor alle inwoners. Het gaat om verbinding, gastvrijheid en een plek waar iedereen zich thuis mag voelen. MFC De Roef faciliteert, coördineert en verbindt maatschappelijke-, recreatieve-, en sociaal-culturele activiteiten.

1.3.1 Samenwerken

MFC De Roef onderhoudt een informele band met de verschillende buren, zoals de Dierenweide, het winkelcentrum, de kinderopvang en Weideheem. De sfeer in de buurt is prettig. Er is sprake van structureel contact, men staat als goede buur voor elkaar klaar en weet elkaar te vinden voor hand- en spandiensten.

In plaats van afzonderlijk te opereren, zoeken de maatschappelijke partners actief de samenwerking op. Ze zetten hun expertise, netwerken en middelen gezamenlijk in om een breder bereik en een grotere impact te realiseren. Dit betekent dat ze niet alleen hun eigen initiatieven versterken, maar ook nieuwe, gezamenlijke projecten opzetten die inwoners van Harderwijk en omgeving direct ten goede komen. Niet alleen in MFC De Roef maar ook daarbuiten.

In MFC De Roef vindt een breed scala aan activiteiten plaats, die gericht zijn op ontmoeting, welzijn, recreatie, gezondheid en persoonlijke ontwikkeling. De ruimtes worden voor het overgrote deel verhuurd aan verenigingen, clubs en zzp-ers die deze activiteiten aanbieden. Daarnaast faciliteert MFC De Roef, in samenwerking met diverse partners en de huisgenoten, activiteiten. Een overzicht van activiteiten en samenwerking treft u aan in bijlage 2.

1.4 Doorontwikkelen Positieve Gezondheid

De komende jaren staat de verdere doorontwikkeling van zowel de toegang tot ondersteuning, als het gedachtegoed Positieve Gezondheid centraal binnen het sociaal domein van Harderwijk. De inzet is gericht op het versterken van de samenhang tussen vroegsignalering, preventie en passende ondersteuning dichtbij inwoners, met oog voor hun behoefte en wat zij zelf (nog) kunnen.

Deze toegang ontwikkelt zich daarbij steeds meer tot een netwerk van samenwerkende professionals en organisaties, waarbij de focus ligt op laagdrempelige ondersteuning, integraliteit en het versterken van eigen regie. MFC De Roef speelt naast de andere MFC's en wijkontmoetingscentra hierin een rol als herkenbare en toegankelijke locatie waar ontmoeting en ondersteuning samenkomen.

In het toekomstperspectief wordt MFC De Roef als centrum voor Positieve Gezondheid verder gepositioneerd als een inclusieve en dynamische plek, waar inwoners worden gestimuleerd om mee te doen, verbinding te ervaren en zelf regie te houden over hun welbevinden. Door versterking van de samenwerking tussen huisgenoten en andere maatschappelijke partners ontstaat een lerend netwerk dat bijdraagt aan de beweging naar de voorkant 'van zorg naar gewoon leven'. Zo wordt volop ingezet op de uitvoeringsagenda van de nota "Samen doen wat nodig is" die bijdraagt aan Positieve Gezondheid en de olievlek van het gedachtegoed breidt uit in Harderwijk.

In het kader van Positieve Gezondheid schetsen we hier een aantal recente ontwikkelingen:

- **Werkgroep Positieve Gezondheid (huisgenoten)**
  De huisgenoten van De Roef vormen vanaf de start (2022) de werkgroep Positieve Gezondheid. Zij komen maandelijks samen om samenwerking te bevorderen, de beweging van Positieve Gezondheid toe te passen, kennis te delen en versterken van eigen regie en veerkracht van buurtbewoners.

- **Welzijn op Recept**
  Welzijn op Recept is een alternatief voor mensen met (psychosociale) klachten. In plaats van medicijnen voor te schrijven, verwijst de huisarts (en andere huisgenoten o.a. fysio, psychologen) deze patiënten door naar een welzijnscoach, die vervolgens aan de hand van het spinnenweb een gesprek voert om samen te verkennen welke mogelijkheden er zijn om iemands welzijn te vergroten. Het is een mensgerichte benadering. Er wordt actief gebruik gemaakt van het lokale (brede) aanbod.

- **GEM pilot Groepenhuis**
  Vanuit IZA (integraal zorgakkoord) is GEM (Ecosysteem mentale gezondheid) ontstaan. Dit is een nieuwe brede benadering van gezondheid die de mens centraal stelt en niet een psychische aandoening. GEM richt zich onder meer op de mogelijke aanwezige hulpbronnen in de omgeving van een hulpvrager (het ecosysteem). Het aanbieden van groepsaanbod is een belangrijk onderdeel hiervan. Er is gestart met het GEM Groepenhuis in het Centrum van Positieve Gezondheid MFC De Roef.

- **Denktank Positieve Gezondheid**
  Zorgdat heeft als taak het gedachtegoed van Positieve Gezondheid verder te brengen in Harderwijk. De denktank bestaat uit Medicamus (huisartsen), MFC Harderwijk, GA!Harderwijk en de gemeente Harderwijk. Zij denken mee hoe zij vanuit hun eigen organisatie het gedachtegoed nog meer kunnen aanjagen.

- **Sociale Coalitie**
  MFC Harderwijk maakt sinds kort ook deel uit van een sociale coalitie waarin Zorgdat, Cultuurkust, de Popschool, de Bibliotheek en Ga! Harderwijk hun krachten bundelen. Deze organisaties werken samen vanuit het gedachtegoed Positieve Gezondheid aan de thema's eenzaamheid en inclusie, met als doel een samenleving te creëren waarin iedereen mee kan doen en zich verbonden voelt.

- **Verwijsloket ziekenhuis St Jansdal**
  Het verwijsloket is voor alle mensen die hulp zoeken bij het verbeteren van hun leefgewoontes. Dit initiatief is ontstaan door de samenwerking met de partijen die actief zijn binnen GezondVeluwe (IZA). Dit loket heeft als doel om patiënten, van wie hun behandelaar vermoedt dat er sprake is van een ongezonde leefstijl of achterliggende sociale problematiek, te verwijzen naar de juiste hulp en/of ondersteuning in de eigen woonomgeving. Men werkt vanuit het spinnenweb van Positieve Gezondheid.

2. De toekomst van Positieve Gezondheid

In dit hoofdstuk worden drie scenario's uitgewerkt die richting geven aan de verdere ontwikkeling. Om Positieve Gezondheid in Harderwijk verder te brengen, is MFC De Roef aangewezen als centrum voor deze ontwikkeling. Daarmee staat het stichtingsbestuur MFC Harderwijk, waar MFC De Roef onder valt, voor een belangrijke opgave. Een duidelijke, passende opdracht gericht op het realiseren van maatschappelijke waarde vanuit het gemeentebestuur is nodig, zodat het stichtingsbestuur kan bijdragen aan de ambitie om het centrum voor Positieve Gezondheid verder op de kaart te zetten. Om richting te geven aan die opdracht zijn, mede op basis van de suggesties van het stichtingsbestuur MFC Harderwijk, drie scenario´s uitgewerkt. Hierna worden de scenario's toegelicht met een beschrijving en SWOT-analyse. In de bijlage treft u in een tabel een samenvatting van de drie scenario's.

Scenario 1: Ontzorgen

In dit scenario staat het bereiken van zoveel mogelijk inwoners centraal, met als doel hen op laagdrempelige wijze te laten deelnemen aan activiteiten. De nadruk ligt op ontmoeting, meedoen en het versterken van de sociale samenhang. Deelnemers worden maximaal ontzorgd: mogelijke drempels tot deelname, zoals financiële, sociale of praktische belemmeringen, worden actief weggenomen. Activiteiten zijn aanbodgericht en worden tegen zo laag mogelijke kosten aangeboden, waarbij deelname gratis is. Binnen dit scenario zijn de financiële kaders niet leidend. Eigen regie en zelfredzaamheid van inwoners wordt in mindere mate gestimuleerd. Er is een sterke focus op ontzorgen en faciliteren. De balans tussen ondersteuning en het versterken van eigen kracht is ondergeschikt aan het streven naar brede toegankelijkheid en inclusie. Er is geen commerciële verhuur, er is geen verdiencapaciteit die bijdraagt aan een financieel gezonde exploitatie.

De sturingsknoppen voor het stichtingsbestuur bestaan uit:
- Bruto marge horeca laag houden.
- Geen commerciële verhuur.
- Ruimere openingstijden met professionals.
- Zoveel mogelijk vrijwilligers met professionele begeleiding.
- Groter beroep op activiteitenbudget Positieve Gezondheid.

Tabel 1: SWOT-analyse scenario 1: Ontzorgen

Interne factoren	**Sterkte** • Zeer laagdrempelig, iedereen kan gratis meedoen aan activiteiten. • Meer ontmoetingsmogelijkheden door ruime openingstijden. • Maximale vrijwillige inzet gecombineerd met professionals. • Partners en huisgenoten dragen actief bij aan Positieve Gezondheid.	**Zwakte** • Meer subsidie nodig voor MFC en PG. • Toenemende subsidie behoefte bij maatschappelijke partners. • Inzet maatschappelijke partners, minder focus op vrijwillige inzet. • Meer druk op personeel, stijgende personeelskosten (aansturen van vrijwilligers).
Externe factoren	**Kansen** • Versterken van sociale basis. • Volledig in gebruik van MFC de Roef als centrum voor Positieve Gezondheid (geen commerciële verhuur toegestaan). • Mogelijke toename zaalbezetting.	**Bedreigingen** • Tijdelijke middelen zonder structurele borging (ravijnjaar). • Gemeente betaalt ook voor inwoners die zelf kunnen bijdragen. • Eigen regie komt onder druk te staan. • Ontzorging kan zorgen voor belemmering van zelfredzaamheid. • Aansprakelijkheidsvraagstuk bij inzet van vrijwilligers.

Scenario 2: Gemeenschapsvorming

Scenario twee richt zich op het versterken van de sociale basis en biedt inwoners een uitnodigende omgeving om deel te nemen aan laagdrempelige, vraaggerichte activiteiten. Er is ruimte voor zelforganisatie, waardoor inwoners en lokale organisaties actief kunnen bijdragen aan het aanbod. Dit bevordert gemeenschapsvorming en sluit aan bij de behoeften van deelnemers. Deelnemers zijn bereid om een bescheiden eigen bijdrage te betalen, de tarieven zijn toegankelijk voor een breed publiek.
De maatschappelijke waarde van dit scenario zit in het stimuleren van eigen regie, samenredzaamheid, ontmoeting en zingeving. Door drie verschillende tarieven voor zaalverhuur te hanteren (commercieel, non-profit en profit), kunnen maatschappelijke activiteiten financieel worden ondersteund, waarbij het commerciële tarief bijdraagt aan een gezonde exploitatie.

De sturingsknoppen voor het stichtingsbestuur bestaan uit:
- Bruto marge horeca verhogen naar meer commerciële prijzen, m.u.v. koffie en thee.
- Beperkte commerciële verhuur, mogelijk in de toekomst nog iets uitbreiden, mits het de maatschappelijke verhuur niet verdringt.
- Voor onrendabele uren de openingstijden beperken.
- Professionele inzet biedt continuïteit, er wordt gewerkt met vrijwilligers waar het kan.
- Er is een beperkt activiteitenbudget voor Positieve Gezondheid.

Tabel 2: SWOT-analyse scenario 2: Gemeenschapsvorming

Interne factoren	**Sterkte** • Laagdrempelige activiteiten met minimale eigen bijdrage. • Sterke inzet van actieve inwoners en betrokken vrijwilligers, draagt bij aan sociale cohesie en zingeving. • Optimale zaalbezetting. • Versterken sociale basis. • Actieve huisgenoten zetten zich vrijwillig in voor Positieve Gezondheid. • MFC de Roef initieert zelf activiteiten.	**Zwakte** • Beperkte subsidie uitbreiding nodig. • Weinig ruimte voor groei van activiteiten door beperkte beschikbare ruimte.
Externe factoren	**Kansen** • Duurzame samenwerkingen en inzet van inwoners. • Stimulans voor bewonersinitiatieven. • Meer ruimte voor het organiseren (eigen) activiteiten en ontmoeting door inwoners. • Commerciële inkomsten bekostigen een deel van de maatschappelijke activiteiten. • Bevordert inclusie en diversiteit (dragers en vragers). • Mogelijkheden voor fondsenwerving verkennen.	**Bedreigingen** • Moeilijke balans tussen commerciële en maatschappelijke verhuur. • Beperkte groeimogelijkheden voor verhuur. • Beperkte betrokkenheid actieve inwoners. • Vrijwillige inzet geeft uitdaging voor de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening. • Aansprakelijkheidsvraagstuk bij inzet van vrijwilligers.

Scenario 3: Commercieel

Dit scenario zet in op een meer commercieel activiteitenaanbod dat inspeelt op (latente) behoeften van inwoners met als doel een groot bereik. Deelnemers worden uitgedaagd door een onderscheidend aanbod waarvoor zij bereid zijn een kostendekkende of commerciële prijs te betalen. De maatschappelijke waarde ligt in het activeren van inwoners via een aantrekkelijk aanbod en spreekt inwoners aan op hun eigen verantwoordelijkheid. Deze commerciële opzet vergroot de financiële zelfstandigheid van het centrum, maar introduceert ook nieuwe drempels, zoals hogere deelnamekosten en/of horeca-uitgaven voor inwoners. Waardoor de laagdrempeligheid, inclusie, wijkbinding en inzet van vrijwilligers onder druk komen te staan. De focus ligt minder op de sociale functie van het centrum, als plek voor ontmoeting, meedoen en gemeenschapsvorming.

De sturingsknoppen voor het stichtingsbestuur bestaan uit:
- Bruto marge horeca omhoog naar marktconform inclusief koffie/thee.
- Meer commerciële verhuur, percentage flink verhogen.
- Bij onrendabele uren de openingstijden beperken.
- Professionele inzet, er wordt beperkt gewerkt met vrijwilligers.
- Het activiteitenbudget voor Positieve Gezondheid verlagen vanwege kostendekkende bijdragen van deelnemers.

Tabel 3: SWOT-analyse scenario 3: Commercieel

Interne factoren	**Sterkte** • Afname van gemeentelijke subsidie • MFC en huisgenoten blijven zich inzetten voor PG. • Hoge zaalbezetting, inclusief commerciële partijen. • Commerciële activiteiten bekostigen een deel van de maatschappelijke activiteiten. • Voor activiteiten PG wordt een kostendekkende huurprijs in rekening gebracht. • Toename horeca omzet.	**Zwakte** • Laagdrempeligheid van activiteiten staat onder druk, door eigen bijdrage. • PG blijf onderdeel maar focus ligt op meer commerciële verhuur. • Minder binding met vrijwilligers en wijk, commerciële activiteiten richten zich op ander publiek.
Externe factoren	**Kansen** • Inwoners betalen minimaal een kostendekkende bijdrage voor activiteiten. • Commerciële verhuur, gericht op opbrengst. • Gezondheidsondernemers, preventieve zorgproducten of trainingen die passen binnen het gedachtegoed, maar met een commerciële component.	**Bedreigingen** • Concurrentie met reguliere horeca. • Spanningsveld tussen maatschappelijk en commercieel evenwicht. • Professionalisering personeel, door hogere kwaliteitsnorm. • Spanning tussen commercieel en sociaal doel (sociale basis).

3. Monitoring en maatschappelijke waarde

3.1 Monitoring

De Nota Sociaal Domein heeft een looptijd van zes jaar. Om de koers vast te houden is er een tweejarige uitvoeringsagenda vastgesteld. Om de voortgang te meten én om verantwoording af te leggen, wordt de Monitor Sociaal Domein gebruikt. Deze biedt periodiek inzicht in de behaalde resultaten en maakt het mogelijk om bij te sturen waar nodig op de strategische beleidsdoelen. De Monitor Sociaal Domein biedt als eigenstandig document waardevolle informatie aan zowel gemeenteraden als inwoners om prestaties te beoordelen en onderling te vergelijken[1]. Positieve gezondheid is hier onderdeel van.

Er bestaat een aantal indicatoren die raakvlakken hebben met positieve gezondheid. Denk hierbij aan lichamelijk en mentaal welzijn. De behoefte om het effect van Positieve Gezondheid in beeld te brengen – met name op het welbevinden van inwoners en de impact op zorgkosten in specifieke wijken zoals rondom MFC de Roef – groeit. Tegelijk constateren we dat de huidige monitorinstrumenten deze inzichten (nog) niet kunnen leveren op het gewenste niveau. De bestaande huidige monitor Sociaal Domein is beperkt tot gegevens op gemeenteniveau, en afhankelijk van externe bronnen zoals de GGD, die data eens per twee tot vier jaar actualiseert.

In de doorontwikkeling van de monitor werken we toe naar een dashboard waarin meer indicatoren worden opgenomen, onder andere op het gebied van gemeenschapskracht, welzijn, en preventieve werking. We streven ernaar om inzichtelijk te maken welke bijdrage initiatieven als het MFC leveren aan het versterken van Positieve Gezondheid, en of dit bijvoorbeeld leidt tot lagere zorgdruk in de wijk. Wat we wel kunnen meten zijn a) bezoekersaantallen, b) deelname aan activiteiten, c) vragenlijsten over het feit of mensen zich gezien en gesteund voelen, d) persoonlijke verhalen en e) terugkoppeling van zorg- en welzijnsorganisaties over doorverwijzingen.

3.2 Maatschappelijke waarde

Het Centrum voor Positieve Gezondheid MFC De Roef draagt in grote mate bij aan de maatschappelijke waarde van Harderwijk door het verbeteren van de sociale samenhang, veerkracht en gezondheid van inwoners, zoals:

- Minder eenzaamheid en sociale verbinding door ontmoetingen en activiteiten.
- Betere mentale en fysieke gezondheid door een integrale aanpak met zorg en welzijn.
- Lagere zorgkosten en meer eigen regie doordat inwoners eerder worden ondersteund in hun welzijn en leefstijl.
- Betere toegankelijkheid en laagdrempeligheid van welzijn, mogelijk ook minder beroep op de Wmo.
- Meer samenwerking tussen organisaties, wat zorgt voor snellere en efficiëntere hulpverlening.
- Toekomstbestendigheid door financiële stabilisatie en bredere samenwerkingen.

MFC De Roef fungeert als een voorbeeld van hoe een maatschappelijk functioneel centrum een centrale rol kan spelen in een gezonde en veerkrachtige samenleving. Door de beweging van Positieve Gezondheid concreet te maken, draagt MFC De Roef direct bij aan de doelen van de gemeente Harderwijk: minder zorg, meer samen, meer zelf.

1 Nota Sociaal Domein - H 4.1 blz 12

4. Prestatieafspraken

Voor de toekomst van MFC Harderwijk is het belangrijk prestatieafspraken met elkaar te maken die meetbaar zijn (KPI's). Deze zijn gekoppeld aan een scenario. In samenspraak met het bestuur van MFC Harderwijk zijn we tot zes concept-prestatieafspraken op hoofdlijnen gekomen:

- **Samenwerking en netwerkvorming**
  Indicator aantal netwerkbijeenkomsten
  Indicator participatie van huisgenoten

- **Deskundigheid**
  Indicator aantal scholings- en/of informatiemomenten

- **Activiteiten**
  Indicator aantal activiteiten die bijdragen aan de zes dimensies
  Indicator aantal persoonlijke verhalen

- **Toegankelijkheid en inwonersbetrokkenheid**
  Indicator openingstijden
  Indicator behoeftepeilingen onder inwoners

- **Exploitatie (financiën)**
  Indicator overzicht van (zaal-)verhuur naar de drie tariefgroepen

- **Monitoring en verantwoording**
  Indicator inhoudelijke en financiële verantwoording
  Indicator accountgesprekken

Nadat gekozen is voor het gewenste scenario, worden de definitieve prestatieafspraken gekwantificeerd (KPI's).

Bijlage 1 : Overzicht huisgenoten MFC De Roef

Huisgenoot (organisatie)	Beschrijving - expertise	Draagt bij aan één of meerdere aandachtsgebieden PG
Stichting de Maretak	Ondersteuning voor mensen met en na kanker en hun naasten. Dit alles met lotgenotencontact, informatievoorziening en diverse activiteiten (bewegen, verwennen, ontspannen en creatief).	Meedoen, dagelijks functioneren, mentaal welbevinden, zingeving
Psycho Praktijk Harderwijk-Emmeloord	Psychologische hulpverlening	Mentaal welbevinden, dagelijks functioneren
ZorgDat	Welzijnsorganisatie die inwoners ondersteunen op allerlei manieren en op allerlei levensgebieden.	Meedoen, dagelijks functioneren, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven en (meedoen) sociale verbinding
Praktijk voor Osteopathie Ruth Cohen	Behandeling van lichamelijke klachten via osteopathie.	Meedoen, dagelijks functioneren, lichaamsfuncties, kwaliteit van leven
Praktijk Centino	Therapie en ondersteuning bij mentale en fysieke klachten op basis van Oosterse behandeltechnieken	Meedoen, dagelijks functioneren, lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, kwaliteit van leven
FysioTotaal	Fysiotherapie en revalidatie.	Dagelijks functioneren, lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, kwaliteit van leven
Huisartsenpraktijk Bredeweg	Eerstelijnszorg en doorverwijzing naar passende ondersteuning.	Dagelijks functioneren, lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, kwaliteit van leven
Huisartsenpraktijk van der Hulst	Eerstelijnszorg en doorverwijzing naar passende ondersteuning.	Dagelijks functioneren, lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, kwaliteit van leven
RondOm Podotherapeuten	Gespecialiseerd in het behandelen en voorkomen van klachten aan voeten, enkels, knieën, heupen en rug.	Dagelijks functioneren, lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, kwaliteit van leven
Simpl. Food	Voedingsadvies en gezonde leefstijlcoaching.	Lichaamsfuncties, dagelijks functioneren, zingeving

Bijlage 2: Overzicht activiteiten en samenwerkingen

Activiteit	Omschrijving	Organisator	Frequentie
Samen eten	Gezamenlijke maaltijden die bedoeld zijn om (oudere) mensen bij elkaar te brengen, eenzaamheid te verminderen en sociale cohesie te versterken.	Wijkvereniging Stadsdennen & Frankrijk, MFC Harderwijk en ZorgDat.	Maandelijks
Samen wandelen	Samen (5 km) wandelen door Harderwijk en daarna wordt er koffie aangeboden door de Roef. Iedere maand zet een andere huisgenoot een route uit door Harderwijk.	Huisarts Annelies van der Hulst en alle andere huisgenoten.	Maandelijks
Live in de Roef	Gratis toegankelijke optredens met als voorbeeld het kerstconcert in december en onlangs het nieuwjaarsconcert.	MFC De Roef in samenwerking met muzikanten/koren/ dans-scholen.	5x per jaar
Koffieochtend in de Kiekmure	Eén keer per maand opent de Kiekmure op zondag haar deuren voor een gezellig koffiemoment.	MFC Harderwijk, ZorgDat en St Taartjes Harderwijk.	Maandelijks
Financieel Trefpunt	Informatie verstrekking en ondersteuning op het gebied van financiën. Denk aan schulden, betalingsachterstand, belastingaangifte, aanvragen van regelingen.	Zorgdat en Stimenz - coördinatie, Humanitas, OverRood, Verdergroep, MEEsamen en Endur.	Wekelijks
Trefpunt Positieve Gezondheid (Welzijn op Recept	Ondersteuning van welzijnscoaches voor grote of kleine vragen.	Zorgdat	Wekelijks
In Beweging	Voor inwoners die mee willen doen en behoefte hebben aan sociale contacten. Deelnemers worden uitgedaagd om buiten hun comfortzone dingen te doen en te leren, op een laagdrempelige manier.	Zorgdat en GEM	Wekelijks (2 momenten)
Koffieochtend Mantelzorg	Informele koffieochtend in de huiskamer voor mantelzorgers.	Zorgdat	Wekelijks
Maatjesinloop	Inloop voor mensen die op zoek zijn naar een maatje. Bijvoorbeeld iemand met dezelfde hobby of interesse.	Zorgdat	Twee-wekelijks
Spelletjesavond	Er wordt voor en door buurtbewoners een spelletjesavond georganiseerd.	Bewoners en Zorgdat	Twee-wekelijks

GEM Groepenhuis	In het Groepenhuis worden bijeenkomsten georganiseerd over stress, ontspanning, omgaan met verlies en wat belangrijk is in het leven. Het Groepenhuis is er voor alle inwoners die vragen hebben over hun mentale gezondheid.	GezondVeluwe in samenwerking met diverse partners, Zorgdat, CJG, Zilveren Kruis, GGZ Centraal, Ixta Noa, AHMN, Raedelijn en Medicamus.	Dagelijks van 1 maart t/m 31 oktober
Bijeenkomsten Positieve gezondheid	Informatieve sessie en workshop over Positieve Gezondheid.	Zorgdat, Institute for Positive Health ism huisgenoten	Jaarlijks
Exposities lokale kunst	Een plek bieden voor lokale kunst in zowel de Roef als de Kiekmure. Volgende expositie door Fotoclub de Iris.	(Amateur) kunstenaars in samenwerking met MFC Harderwijk	Doorlopend
Stralend Leven	Ontmoetingsmarkt voor 65+ers.	MFC Harderwijk, Ga!Harderwijk, Zorgdat, De Harderwijkse uitdaging en andere verenigingen en stichtingen.	Eenmalig in 2024
Taalcafé, peuterbieb en taalstimulering	Taalcafé, iedereen die meer wil oefenen met de Nederlandse taal is van harte welkom. Taalstimulering is voor kinderen en ouders van 9 maanden tot 4 jaar.	Bibliotheek en Zorgdat	Taalcafé (elke maandag). Taalstimulering en peuterbieb meerdere dagen per week. Speciale oma-groep op donderdag.
Overige activiteiten	Yoga, danslessen, tekenen, schilderen, quilten, kantklossen, klaverjassen en bridge, koren, kookworkshops en bingo.	Door verschillende ondernemers en verenigingen.	Wekelijks

Bijlage 3: Tabel samengevatte scenario's

1. Ontzorgen	2. Gemeenschapsvorming	3. Commercieel
In dit scenario staat het bereiken van zoveel mogelijk inwoners centraal, met als doel hen op laagdrempelige wijze te laten deelnemen aan activiteiten. Deelnemers worden maximaal ontzorgd: mogelijke drempels tot deelname, zoals financiële, sociale of praktische belemmeringen, worden actief weggenomen. Activiteiten zijn aanbodgericht en worden tegen zo laag mogelijke kosten aangeboden, waarbij deelname gratis is. Binnen dit scenario zijn de financiële kaders niet leidend. Eigen regie en zelfredzaamheid van inwoners wordt in mindere mate gestimuleerd. De balans tussen ondersteuning en het versterken van eigen kracht is ondergeschikt aan het streven naar brede toegankelijkheid en inclusie. Er zijn drie verschillende tarieven voor zaalverhuur (commercieel, non-profit en profit), is er geen commerciële verhuur, er is geen verdiencapaciteit die bijdraagt bij aan een gezonde exploitatie.	Scenario twee richt zich op het versterken van de sociale basis en biedt inwoners een uitnodigende omgeving om deel te nemen aan laagdrempelige, vraaggerichte activiteiten. Er is ruimte voor zelforganisatie, waardoor inwoners en lokale organisaties actief kunnen bijdragen aan het aanbod. Dit bevordert gemeenschapsvorming en sluit aan bij de behoeften van deelnemers. Deelnemers zijn bereid om een bescheiden eigen bijdrage te betalen, de tarieven zijn toegankelijk voor een breed publiek. De maatschappelijke waarde van dit scenario zit in het stimuleren van eigen regie, samenredzaamheid, ontmoeting en zingeving. Door drie verschillende tarieven voor zaalverhuur te hanteren (commercieel, non-profit en profit), kunnen maatschappelijke activiteiten financieel worden ondersteund, terwijl het commerciële tarief bijdraagt bij aan een gezonde exploitatie.	Dit scenario zet in op een meer commercieel activiteitenaanbod dat inspeelt op (latente) behoeften van inwoners met als doel een groot bereik. Deelnemers worden uitgedaagd door een onderscheidend aanbod waarvoor zij bereid zijn een kostendekkende of commerciële prijs te betalen. De maatschappelijke waarde ligt in het activeren van inwoners via een aantrekkelijk aanbod en spreekt inwoners aan op hun eigen verantwoordelijkheid. Deze commerciële opzet vergroot de financiële zelfstandigheid van het centrum, maar introduceert ook nieuwe drempels, zoals hogere deelnamekosten en/of horeca-uitgaven voor inwoners. Waardoor de laagdrempeligheid, inclusie, wijkbinding en inzet van vrijwilligers onder druk komen te staan. De focus ligt minder op de sociale functie van het centrum, als plek voor ontmoeting, meedoen en gemeenschapsvorming.
Kernwoorden vanuit inwonersperspectief		
Aanbodgericht Kosteloos Ontzorgen	Vraaggericht Eigen bijdrage Gemeenschapsvorming	Marktgericht Hoge verwachtingen van de kwaliteit Consumeren

Sturingsknoppen		
• Bruto marge horeca laag houden. • Geen commerciële verhuur • Ruimere openingstijden met professionals. • Zoveel mogelijk vrijwilligers met professionele begeleiding. • Groter beroep op activiteitenbudget Positieve Gezondheid.	• Bruto marge horeca verhogen naar meer commerciële prijzen, m.u.v. koffie en thee. • Beperkte commerciële verhuur, mogelijk in de toekomst nog iets uitbreiden, mits het de maatschappelijke verhuur niet verdringt. • Voor onrendabele uren de openingstijden beperken. • Professionele inzet biedt continuïteit, er wordt gewerkt met vrijwilligers waar het kan. • Er is een beperkt activiteitenbudget voor Positieve Gezondheid.	• Bruto marge horeca omhoog naar marktconform inclusief koffie/thee. • Meer commerciële verhuur, percentage flink verhogen. • Bij onrendabele uren de openingstijden beperken. • Professionele inzet, er wordt beperkt gewerkt met vrijwilligers. • Het activiteitenbudget voor Positieve Gezondheid verlagen vanwege kostendekkende bijdragen van deelnemers.

Stadhuis
Havendam 56
3841 AA Harderwijk
Postbus 149
3840 AC Harderwijk

Bel of whatsapp
0341 411 911

Stuur een e-mail
info@harderwijk.nl

Volg ons op

Bezoek de website
harderwijk.nl